Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab Anno Domini D.XC. perueniens vsque ad DCC.XIV. nempe à Gregorio Magno Romano Pontifice, vsque ad Gregorium secundum

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Cæsaris Baronii S.R.E. Presbyteri Cardinalis Tit. SS. Martyr. Nerei Et Achillei, Et Sanctæ Sedis Apostolicæ Bibliothecarij, Pro Annalibus Ecclesiasticis Beato Patri Philippo Nereo congregationis ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15007

Visual Library

CÆSARIS BARONII
S. R. E. PRESBYTERI CARDINALIS TIT. SS. MARTYR. NEREI ET ACHILLEI, ET SANCTÆ SEDIS APOSTOLICÆ Bibliothecarij,

Pro Annalibus Eccleſiaſticis

BEATO PATRI PHILIPPO NEREO
congregationis Oratorij fundatori gratiarum actio.

QVod de his quæ ſpectant ad Eccleſiaſticorum Annalium ſcriptionis primam originem atque progreſſum, vix pauca hactenus attingere licuit; vt inuoluiſſe obſcuritate potius ea, quam explicaſſe viſi fuerimus, eò quod adhuc ſuperſtes is eſſet: de quo dicendum erat, qui non ſolùm ſuarum laudum eſſet contemptor, ſed acerrimus hoſtis: eo iam ad ſuperos euocato, ipſa quibus detinebat compedibus oratio libera, ſecura per latum campũ acceptorum ab ipſo beneficiorum excurrat.

Eſt enim maiorum noſtrorum iucunda memoria, à quibus tanquam ex vberrimo fonte innumera nobis bona copioſe fluxère. Sed & eſt proficua
ipſa Patrum noſtrorum, ſanctorum virorum recordatio, quod admoneat nos non debere ab eorũ
a Iſai 51. virtutibus eſſe degeneres, ſecundùm diuinum illud oraculum; ᵃ Attendite ad petram vnde excisi
eſtis, & ad cauernam laci, de qua præciſi eſtis: attendite ad Abraham patrem veſtrum, & ad Saram, quæ peperit vos. Verùm quæ iucunda atque proficua, eadem eſt & neceſſaria commemoratio eorundem, à quibus ſumus & maxima beneficia cõſecuti, ne ex ſilentio vel obliuione turpiter redarguamur ingrati.

Sanè quidem, generatim cuncta quæ filijs proſpere, feliciterque obueniunt, ea accepta ferenda eſſe parentibus, ſæpè diuinis litteris admonemur, potiſſimùm verò illa à magno Patriarcha Ia-
cob ᵇ impertita Ioſeph benedictione, qua inter alia iſta diuinitus dicta narrantur: Sedit in forti ar-
b Gen 49. cus eius, & diſſoluta ſunt vincula brachiorum & manuum illius per manus potentis Iacob; inde
paſtor egreſſus eſt lapis Iſraël. Cùm igitur cuncta proſpera Ioſeph potenti manui Iacob adſcribantur, qui non ſolùm abeſſet quàm longiſſimè, ſed iam eum deploraſſet mortuum; planxiſſetque occiſum: quid nobis de Patre illo dicendum, qui in omnibus præſens & adiutor exiſtens, in primis Apoſtolico ſpiritu ᶜ nos ſæpè parturijt, & ab ipſa adoleſcentia eiuſdem ſpiritus freno coërcuit, cohi-
c Galat. 4 buitque à lubrico iuuenilis ætatis procurrentis ad malum, atque reddidit indomitum pullum diui-
d Matt 21 nis legibus obſequentem, ſuper quem & Chriſtum ᵈ fecerit conſidere?

At cùm nos multiplici nomine ipſi longè plurimum debeamus: de his modo, quæ ſpectant ad Annalium, quam habemus præ manibus ſcriptionem, extet ei tãquam inſtitutori omnis lucubrationis noſtræ auctori, iſta ſemper viuens, ſemper loquens Gratiarum actio monumentis perpetuis cõſignata. Æquum eſt enim, & animi humiliter de ſe ac modeſtè ſentientis, per quem profecerit,
profiteri; iniquum verò & arrogans ſuis viribus plus ſatis adſcribere. Qui enim magis quàm par erat
e Iſai. 10. ſibi tribuit atque dixit: ᵉ In fortitudine manus meæ feci, & in ſapientia mea intellexi, acerbum
illud accepit à Deo vltore reſponſum: Numquid gloriabitur ſecuris in eum qui ſecat in ea? aut exaltabitur ſerra contra eum à quo trahitur? moxque addita eſt comminationi vindicta, quam &
f Dan 4. ille quoque infelix ᶠ expertus eſt, qui eadem de cauſa, è regio ſolio deiectus, inter beſtias exulauit.

Quamobrem quod mortales omnes æterna ſapientia Chriſtus ipſe Redemptor noſter edocuit,
cùm de Patre ad Philippum ſic locutus eſt, dicens: ᵍ Pater in me manens, ipſe facit opera. de Patre
g Ioan. 14. Philippo & nos ingenuè profitemur; non quod gloriemur in homine & non in Deo; ſed vt per quem tanta beneficia largitus eſt Deus, Dei cooperatorem hominem demonſtremus; ſicq; vt Deo ita & hominibus grati ſimus. Ipſe enim diuini quodam impulſu Spiritus iſta facienda præcepit, nõ
ſecus ac Moyſes, qui quod vidit ʰ Tabernaculi exemplar in monte, faciendum illud indixit opifici.
h Exod 25.

Eiuſ-

Eiuſdem namque Patris noſtri iteratis ſæpius iuſſionibus, ſumus nos tantùm opus aggreſſi, inuiti licet ac renitentes, proprijsque diffiſi viribus; ſuſcepimus tamen, tanquam diuino parentes imperio, quo quidem ipſe adeo opus vrgebat, vt ſi quando nos tantæ molis pondere ſuperati, deſiſteremus à cœptis, ſtimulis acerrimæ reprehenſionis impelleret.

Exæſtuans tu quidem (ad te enim, Pater, orationem conuerto) exæſtuans, inquam, zelo Eccleſiæ laborantis: vbi mente illa tua diuino perfuſa lumine, ac prophetico (dicere liceat) afflata ſpiritu vidiſti e portis inferis in Eccleſiæ detrimentum progreſſas eſſe Centurias ſatanæ: ex aduerſo conſurgens pro domo Iſraël prœliaturus prœlia Domini, non maiori vel pari ſaltem numero militum, cōpenſato certamine, decernendum putaſti, ſed probè ſciens, quod quæ [a] infirma mundi ſunt, eligit Deus, vt confundat fortia: puerum tuum, fratrum minimum, & hebetioris ingenij delegiſti, quem vnum, eundemque inermem toto obijceres armatis hoſtibus. Et aliud agere ſimulans, nō latum campum ad prœlium, ſed ad experiendas vires anguſtū ornaſti locum paleſtræ, ipſum videlicet ſacrum Oratorium S. Hieronymi, vbi inter quotidianas de rebus diuinis collationes, illud à nobis ſymbolū exegiſti, quo res geſtas Eccleſiæ in medium afferremus. Quod tua iuſſione ſemel cœptum, ad triginta annorum ſpatia eſt feliciter propagatum, ipſa integra rerum geſtarum ſerie, dicendo, iam ſepties in Oratorio repetita.

a 1. Cor. 1.

Abſtabas iugiter operi, vrgens præſentia, inſtabas verbis, durus ſemper (ignoſcas ſi hoc dixero) diurni penſi exiſtens exactor, adeò vt piaculum putares, ſi interdū ad alia enarranda diuertiſſem, dum vel minimum quidem ab inſtituto deflectere patereris. Sæpè verò & in eo humani aliquid paſſus ſum, fateor, cùm nondum intelligens rem ipſam occultè abs te apud Deum precibus confici, meas ipſe metiens vires, quererer, mecum fermè agi tyrannicè, quod non ſolum aliquis non iungeretur ex fratribus, qui ad collaborandum eidem ſubiceret collum iugo, ſed multiplicato labore, nec datis paleis, [b] multiplex opera exigeretur; cùm inquam & adhuc alij ad ſuſceptum munus negotiorum faſces imponerentur, cura videlicet animarum, publicum de ſuggeſtu miniſterij verbum Dei, præfectura domeſtica, præter alia quamplurima, quæ inopinatè & importunè moleſtiores quotidie ingererent interuentores. Adeò vt tu vel iſta faciens, vel fieri ab alijs patiens, nihil minus velle videreris, quàm quod plurimum velles.

b Exod. 5.

In quo quidem viſus es imitatus Eliam, [c] dum congreſſus cum ſacerdotibus Baal, eos expugnaturus per ignem cælitus implorandum, qui propoſitam victimam inflammaret atque conſumeret; in contrarium niſus, eandem quatuor aquæ hydris tertiò voluit affluenter aſpergi, quò magis ſumma Dei potentia innoteſceret. At verò alia ex parte cum prompto animo idem tu ipſe ad præſtandum auxilium precibus tuis manum fortiſsimè admouiſti, [d] viſus eſt ſecutus Heliſæum, qui manum ſuam Regis manui ſuperimponens in emiſſione ſagittæ, fecit eum eſſe totius Syriæ perſecutorem. Quo pariter ſymbolo tu mecum agens, manui meæ debili tuam validiſſimam iungens, obtuſum ſtylum in ſagittam ſalutis Domini, contra inſultantes Aſſyrios conuertiſti. Quod ſicut verum, ita pulchrum ac iucundum eſt mihi de re publica profiteri.

c 3. Reg. 18. d 4. Reg. 13.

Pugnaſti tu quidem, ſed aliena manu, vſitato more tuo, qui cùm admiranda operari conſueueris, mirandus tamen nunquam volueris apparere, nihil tam ſolicitè cauens, quàm ne quid de te magnificè diceretur, operimento ſtultitiæ ſæpè operiens ſapientiam, iuxta peruulgatum illud & celebratum, menti que tuæ infixum penitus Apoſtolicum paradoxum: [e] Qui vult ſapiens eſſe, ſtultus fiat. Ita quidem vt nullis compedibus blandientis ſæculi tenereris, exemplo Dauid [f] ad tempus ora mutantis, magna dona ſpiritus occultares, quæ ſunt infirmitatis humanæ foris oſtentans; ſciresque ſe cundum Apoſtolum, [g] abundare & penuriam pati, vt cum ipſo dicere poſſes: [h] Siue mente excedimus, Deo; ſiue ſobrij ſumus, vobis atque exemplo cognominis tui Philippi [i] diaconi, pro ratione temporis, vel inhæreres hominibus, ipſorum ſaluti conſulens, vel magno impetu ſpiritui venienti vela panderes.

e 1. Cor. 3. f 1. Reg. 21. g Phil. 4. h 2. Cor. 5. i Act. 6. 8.

Sed quam tu viuens in Chriſti ærarium copioſiſſimè intuliſti, poſt migrationem ex hac vita, aucto multiplici fœnore, ipſe rependit. Siquidem vbi laguncula [k] terrea fracta eſt, quæ latebat intus ſua charitate refulgens, lampas apparuit; & quæ abſconſa erat ſub modio lucerna ardens & lucens, ſuper æternitatis altum candelabrum exaltata, perſpicua facta eſt, miraculorum fulgore coruſcans. Tunc enim & quæ viuens edideras, ſed occultaueras, mirifica ſigna, ſunt cognita, & alia quam plurima recens edita patuerunt. Splendet vile, licet adhuc vtpote temporarium, ſepulchrum tuum votiuis tabellis, & ex pretioſo metallo ſignis affixis, tuorum miraculorum indicibus, quibus magis quàm pretioſorum marmorum cruſtis, vel Ægyptijs pyramidibus & obeliſcis effulget, maius decoris indies accipiens incrementum ab ijs, qui noua beneficia conſecuti, inferunt noua ſigna.

k Iudic. 7.

Detur & mihi locus (vos fratres appello, qui pia ac nobili corona eius cingitis monumentum) vt hæc mea gratiarum actio, tametſi acceptis beneficijs longè impar, eidem adhæreſcat affixa ſepulchro, ita tamen, vt per orbem terrarum, quocumque ijdem feruntur Annales, excurrat. Mobilis ſit ipſa atque vocalis ſculpta columna, quæ amplis notis ipſum prædicet Annalium primum auctorem & architectum; vt ſi quem ex eis mortales fructum ceperint, ipſi in primis omnes gratias agant. Stet, inquam, mea iſta profeſſio velut indelebile eidem ſepulchro inditum epitaphium, cupiens & ego ipſe eidem inhærere viua tabula, quæ formata penicillo ipſius precum, integram referat eius ſanctitatis imaginem.

Age iam Pater (te rurſum tanquam præſentem alloquor, dum eum vides, qui præſens vbique adeſt) age inquam, faue operi tuo: & vt tibi in omnibus victoria adſcribatur (quod Ioab ſcripſit ad Dauid [a]) veni & quod reliquum eſt, confice prœlium; cœleſtem deſuper tuis precibus moue militiam, vt debellatis tandem penitus hoſtibus, triumphale carmen Deboræ [b] concionamus: De cœlo dimicatum eſt contra eos, ſtellæ manentes in ordine ſuo aduerſus Siſaram pugnauerunt. Me verò filium tuum, quem degens in terris aſſiduo fouiſti præſidio, vigilantia cuſtodiſti. conſilio gubernaſti, patientia toleraſti, viuens in cœlis fortioribus protege patrocinijs ampliora mihi creſcant de tua iam perfecta & in omnibus conſummatą charitate ſubſidia; ſed & quod a Baſilio ſe Gregorius [c] Theologus conſecutum affirmat, vt eum etiam poſt obitum habuerit monitorem: hoc nobis abundantius præſta, vt te ipſo adhuc etiam vitæ meæ moderante habenas, quod reliquum eſt labilis huius curriculi ſenectutis, inoffenſo pede percurram, perueniamque tandem poſt labores bene perfunctos ad beatam illam requiem, qua tu modo frueris in Patre & Filio & Spiritu ſancto, quibus in vnitate perfecta ſemper ſit laus, honor & gloria in ſæcula ſæculorum, Amen.

b Iud. 5.

a 2. Reg. 12

c Gregor. Naz. in laud. Baſil.

IN

ANNALES ECCLESIASTICOS

Epigramma

ALOYSII VALMARANÆ VICENTINI
Societatis IESV Profeſſoris.

FERT, fluuium tranans, ſua Commentaria CÆSAR,
Nec, ſua ne pereant, ipſe perire timet:
Tu tamen Annales committis, cautior illo,
Non tibi, ſed PETRI, dum furit vnda, rati;
Quid ſi iterum tumidis PETRVS titubaret in vndis?
Hos, mihi crede, ſua nollet abire manu.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN